

AYN RAND CONFERENCE EUROPE 2020

Reason, Purpose and Self-Esteem: Keys to a Better Life and Society

AYN RAND CONFERENCE EUROPE 2020 је одржана од 14. до 16. фебруара 2020. године у Варшави. Конференција одржана у Варшави представља годишњу конференцију на европском континенту, а организује је *AYN RAND INSTITUTE* са сједиштем у Санта Ани, Калифорнија. Иако у свом називу ова установа присваја назив института, истине ради треба рећи да се овдје ради о организацији истомишљеника који дијеле исте идеје и увјерења и који желе да у исправност тих идеја и увјерења убиједе што већи број људи. Заједничке идеје и увјерења које се прокламују базирани су на објективизму као „филозофском“ правцу. Ми на овом мјесту о објективизму као филозофском правцу говоримо само условно, стављајући га под наводнике, јер приказ ове конференције има за циљ да представи прије свега садржај и ток конференције, али ће се нужно представити и неке од идеја овог правца, које дају за право аутору овог текста да филозофске основе онога што ова група

истомишљеника настоји да као филозофију представи једноставно ни на који начин филозофски не легитимише.

Први дан конференције, 14. фебруар, био је протоколарног карактера. Поред процеса регистрације учесника и отварања конференције, биле су представљене и основне смјернице конференције и теме које ће доминирати.

Други дан је заправо представљао централни моменат конференције. Током другог дана, уједно је био и одржан највећи број тематских излагања која су имала за циљ да представе темељне идеје објективизма. Прва тематска цјелина је припала Онкару Гатеу (Onkar Ghate) са излагањем *Reason, Purpose and Self-Esteem: Keys to a Better Life and Society*. Без сумње, ово излагање је у контексту онога што се настојало рећи било најконцизније и најбоље на цијелој конференцији, без обзира на то како о самим идејама судили. Представљене су основне идеје које долазе из стваралаштва Ејн Ранд. Инсистирано је на исти-

цању значаја које овај правац придаје активном преодређивању идеја доброг и лошег. Ове идеје би према заговорницима објективизма требало да буду детерминисане у односу индивидуализам насупрот колективизма, разум насупрот вјере и себичност насупрот алтруизма.

Наредни предавач је био Елан Џурно (Elan Journo) са излагањем *The Virtue of Selfishnes*. У овом излагању се заправо радило о представљању једне од најконтроверзнијих идеја коју је Ејн Ранд изнијела а односи се на њено резонување идеје себичности као идеје која означава суштинску врлину. У духу најрадикалнијих индивидуалистичких резонувања, Џурно је настојао да прикаже да идеја себичности и њена реконцептуализација у контексту индивидуалистичких резонувања имају афирмативне конотације, нарочито у моралном контексту.

Наредни предавач је био Арон Смит (Aaron Smith) са излагањем *The Evil of Altruism*. У овом излагању се настојало доказати да је идеја алтриузма, која је заснована на пожртвовању и жртвовању, у самој својој суштини погрешна. Према овом излагачу, алтрузам нема никакву друштвену ни моралну улогу, те се стога улога моралности мора изнова и радикално

промислити са становишта индивидуалности. Излагач је заправо настојао да се преко идеје алтруизма разрачуна са хришћанским традицијама моралности. Начин представљања аргументације и извођење закључака су оставили прилично блијед утисак, што је резултирало заједничким утиском слушалаца да је излагач недорастао извођењу озбиљних логичких веза и да се стога радило о потпуном промашају. Смит је ишао толико далеко да је идеју коју је изнијела Ејн Ранд о себичности као основној врлини и суштини моралности назвао револуционарном и ставио је у исти ранг са оним што су урадили Коперник и Дарвин у своје вријеме.

Посљедње излагање другог дана конференције било је резервисано за Ирона Брука (Yrona Brooka) са темом *Capitalism versus Staitism: The real Lessons of the Berlin Wall*. Ово излагање је било преплављено неадекватним компарацијама и безочним симплификацијама, гдје се сваки друштвени колективитет заснован на заједничким идејама удруживања, како политичким, тако и друштвеним, настојао деградирати, тако што би се свео на исту раван са комунизмом. Такође, неуспјех идеје комунизма је искориштен за апологију капитализма као

друштвено-економског система који нема алтернативу.

У недјељу, трећег дана конференције, представио се по други пут Онкар Гате (Onkar Ghate) са излагањем *Free Will*. Излаган је концепт слободне воље у резонансу Ејн Ранд, нарочито у контексту њеног инсистирања на томе да свака врста детерминисаности расним, етничким или политичким, иницира нарушавање могућности изграђивања личности. У контексту тога су излагани и потенцијални нацрти за изграђивање моралности у контексту објективизма.

Занимљиво је да је Арон Смит, као најлошији излагач, добио и понајвише простора на самој конференцији. Он је додатним симплифицирањем друштвених и когнитивних односа на добро или лоше и рационално и ирационално настојао да прича на тему *Reason Versus Faith and Emotionalism*.

Између овог предавања и оног које је затворило конференцију, збило се неколико панела. Први је носио назив *The Idea Market and Networking*, затим панел посвећен Ејн Ранд у Европи и напослијетку *Q&A Panel on Objectivism*.

Конференција је завршена излагањем Тала Цванија (Tal Tsfany) на тему *How to Be the Hero of Your Own Life*. Овим изла-

гањем, аутор је настојао увјерити присутне да идеје Ејн Ранд имају практичну вриједност. Да би се оставио још снажнији утисак, аутор је говорио о свом личном искуству при прихватању својих садашњих увјерења.

Аутору овога извјештаја је присуство на овој конференцији оставило два снажна утиска због којих и пише овај извјештај. Први утисак се односи на заиста добру организацију конференције, када се ради о начину на који је она замишљена, што је неуобичајено за филозофске конференције. Нарочито је то занимљиво и због чињенице да се ради о заиста маргиналном интелектуалном правцу.

Други утисак се односи на чињеницу да је у групи истомишљеника који се декларишу као објективисти и који свесрдно бране идеје Ејн Ранд одвише слободно схваћен појам филозофије и онога што се под тим именом може назвати. У наступу, аргументацији, извођењу закључака и њиховом тону, за представнике објективизма бисмо прије могли рећи да се ради о неком мисионарском покрету са религијским конотацијама у којима капитализам има улогу бога а индивидуализам укоријењен у врлину себичности представља фундаменталну карактеристику морала.

Интересантно је да су се сви контрааргументи одбацивали као превише апстрактни или непотребни, без јаснијег одређивања шта је то што их као такве дискредитује. Такође, да се не ради о филозофском правцу, говори и чињеница да представници објективизма не праве јасну дистинкцију између појмова којима оперишу, као и чињеница да им се не даје никакво ближе логичко одређење. Сходно претходно изреченом, стиче се утисак да ова група истомишљеника прије свега проповиједа индивидуализам и капитализам као идеал живљења, а не разрађени систем појмова који би требало да се и у самом покушају сопственог одређења неминовно доводи у питање, јер једино у таквом процесу и може да се заснује нешто што би могло да пледира на филозофски подухват.

Александар Вучковић